

חדרה עירי

מאת: חוה גדיש

לראשונה בחדרה תערוכת אמנות בתוך העירייה

בט"ו בשבט 2019 חוגגת חדרה 128 שנים להיווסדה ועיריית חדרה, בחסות ראש העיר מר צביקה גנדלמן, החליטה לציין את האירוע בפתחת תערוכת אמנות בשם "חדרה עירי", אוצרת חוה גדיש, שתוצג במבואה של מנהלת העיר חדרה קומה 3 במשך חצי שנה. התערוכה עוסקת בהיבטים השונים והמעניינים של העיר חדרה, כפי שהם נראים בעיני האמן המתבונן בעיר. כל היצירות יהיו תלויות על הקירות ובכל זאת יש ביניהן מלבד ציור וצילום גם ויטראז', פסיפס, עבודת טלאים, טכניקה מעורבת ואפילו צילומי פסלים שמוצבים בחדרה. מוזיאון החאן מציג יצירות של שני צלמי עבר, שהנציחו את העיר ופניאל קריצמן מציג צילומים ממעוף הציפור שנעשו בעזרת רחפן. אם תבואו תראו שיש בתערוכה **עבר הווה עתיד**.

סרטים באולם רנה שני
 24/2/2019 יום א' בשעה 16:00 טרם נקבע
 לפרטים נוספים: נגה הסל 054-8007997

מוקד עירוני עיריית חדרה - 24/7
 ווטסאפ - 0534000106
 מענה טלפוני - *4564

קבלת קהל במשרדי העמותה בימי שלישי

תלם

שילוב סילוק הזנ"ח

תלם - בשיתוף עם העמותה למען הקשיש בחדרה

סיוע וייעוץ בקבלת רשיונות לעובד הזר - ללא תשלום.
 מטפלים/ות זרים - 24 שעות ביממה
 שירות מקצועי ואמין

טל: 03-5618850
 גרינברג כלנית: 050-4440009

העמותה למען הקשיש חדרה

- מטפלים מנוסים לטיפול אישי בבית
- מטפלים זרים ל 24 שעות
- מרכז מידע ייעוץ והכוונה

טל: 04-6210526, 04-6324808
 רח' רמב"ם 29 (קומה 1) חדרה

מאת: ימימה לוי

עייפות והתרענות בנהיגה

אחד הגורמים לתאונות בדרכים היא העייפות בזמן הנהיגה. במצב כזה, הערנות, שהיא תנאי בל יעבור בנהיגה, נפגעת. העייפות משפיעה על הריכוז של הנהגים, על מהירות התגובה ועל תשומת הלב שלהם לנעשה בכביש. אם אתם חשים עייפות באמצע הנהיגה, עיצרו במקום בטוח וקחו תנומה קלה. רק כשאתם מרגישים שהתרענתם כראוי, המשיכו בנהיגה.

זיכרו: חייכם וחיי אחרים תלויים בכם.

דבר המערכת

מאת: ימימה לוי

ב-20 בפברואר יחול היום העולמי לצדק חברתי, מועד שמוכר ע"י האו"ם החל משנת 2007. המטרה של יום זה, לפי אתר האו"ם: "צדק חברתי הוא עיקרון יסודי לקיום הדדי שליו ומשגשג בין ובתוך אומות. אנו מקדמים צדק חברתי כשאנו מורידים חסמים שניצבים בפני אנשים בגלל מגדר, גיל, גזע, מוצא אתני, דת, תרבות או מוגבלות....."

אחד החסמים הוא, כמובן, העוני. דו"ח של ה-OECD 2016 ממקם את ישראל עם שיעורי העוני הגבוהים ביותר בקרב חברות הארגון. ישראל מדורגת גם במקום השלישי בפקרי השכר, אחרי ארה"ב ומקסיקו. כ-21% מתושבי המדינה נמצאים מתחת לקו העוני (הממוצע בארצות ה-OECD הוא 11%). באמצע שנות ה-90, 14% בלבד דורגו בישראל מתחת לקו העוני. אגב, המצטיינות בצמצום הפערים, הן צ'כיה ודנמרק עם 6% בלבד. אי שוויון נמוך יש גם בנורבגיה, סלובקיה וסלובניה.

מנתוני הביטוח הלאומי עולה שחל שיפור בהיקף תופעת העוני בישראל במרבית הפרמטרים. הסיבות לכך הן העלאת שכר המינימום, קצבאות הילדים וצעדים נוספים של שר האוצר והממשלה. יחד עם זאת הדו"ח מציינ כי "ישראל נמצאת עדיין במקום הראשון בשיעור העוני במדינות ה-OECD וכי משפחה ישראלית עם 3 ילדים ומעלה תישאר מתחת לקו העוני גם אם שני ההורים עובדים במשרה מלאה בשכר מינימום". ממש דו"ח מעודד! גם שר הרווחה, חיים כץ, מודה שלמרות שהמגמה היא של ירידת מספר העניים, "...יש לנו עוד 1.8 מיליון עניים שצריך להוציא". הוא מציינ בעיקר את הקשישים והערבים. השר מוסיף "שהמשרד יעשה כמיטב יכולתו להעלות את קצבאות הבטחת הכנסה ב-750 מיליון שקלים לשנה, להצמיד את קצבת הבטחת הכנסה לשכר הממוצע במשק ולדאוג שלא יהיו בישראל אזרחים ותיקים מתחת לקו העוני....." ועוד הבטחה של השר: "מדינת ישראל בקצבאות שלה מורידה את ישראל למקום האחרון במצב העוני ב-OECD". ועל כך אנו קטני האמונה נשאל בספקנות: האמנם!?

קהילה תומכת חדרה

תכנית המיועדת לבני הגיל השלישי, המעוניינים להמשיך להתגורר בביתם, ומטרתה שמירה על איכות חיים עם ביטחון אישי ושקט נפשי, חיסכון בעלות אחזקת הבית ותשלומים על תיקונים. התכנית פותחה ע"י אשל-ג'ונט ופועלת בשיתוף פעולה ובפיקוח עיריית חדרה, העמותה למען הקשישי ומשרד הרווחה והשירותים החברתיים.

סל השירותים של הקהילה התומכת כולל:

- * אבות/אם קהילה - שומרים על קשר אישי, מבצעים עבודות תיקונים קלים בבית, ללא תשלום, מתווכים ומפנים לבעלי מקצוע אמנים במידת הצורך.
- * מסייעים בפתרון בעיות.
- * פעילות חברתית מגוונת הכוללת: מסיבות ואירועים בחגים, הרצאות, טיולים, נופשונים.
- * מוקד מצוקה הפועל 24 שעות ביממה, 365 ימים בשנה.
- * ביקור רופא בביתך 24 שעות ביממה בעלות סמלית של 25 ש"ח לביקור.
- * אמבולנס לפינוי לחדר מיון, או לסיוע בהרמה במקרי נפילה, בהשתתפות סמלית של 27 ש"ח
- * ייעוץ רפואי טלפוני (כולל הפנייה לביה"ח).

מהיום ניצולי שואה זכאים להצטרף לקהילה במחיר סמלי מקסימלי של 25 ₪ לחודש, ללא תלות ברמת ההכנסות.

לפרטים והרשמה:

ראיסה צ'רניקוב 050-8290656 | ירח באומגרטרן 050-8290654
ולדימיר בליטמן 050-8290657 | מיכאל מזרחי 050-8290658

עיתון גימלאי חדרה | שבט תשע"ט | 267

עורכת ראשית: יונה מאור

חברי המערכת: חוה גדיש, יצחק גולדפינגר, יאשיהו וולשטין, יפה וינקר, רחל לילן, ימימה לוי, רות לפידור, נגה ניב, זהבה עמל, שירה מוראל עמליה (מלי) רוטמן, פנינה שחק, עדי שיטה, בתיה שרייבמן.

רכזת הכתבים ומפיקת העיתון: עו"ס רויטל פוקס, מנהלת המחלקה לאזרחים וותיקים.

המו"ל: "העמותה למען הקשישי" בחדרה טל: 04-6323331

פקס: 04-6247537

כתובת המערכת: E-mail: kivunhashl@gmail.com

עריכה גרפית והדפסה: אור גרפיקה והדפסות.

במאי 1945 הסתיימה המלחמה ושוב התחילו לנדוד. תחילה לפולין ומשם לגרמניה בה לקח אותן תחת חסותו אנטק צוקרמן הידוע, ממפקדי גטו ורשה, שסייע לילדים יתומים. בשלב מסוים קרתה להן טרגדיה, כאשר הפרידו בין שתיהן.

"עברתי תקופה קשה מאוד וזכיתי להיפגש עם אחותי באופן מקרי רק אחרי כשנתיים. בדרכנו לארץ ישראל היה עלינו לעבור בלילה את האלפים ושוב נס, ניצלנו פעם נוספת מירי והפעם, ירי של השומרים בהרים. מאיטליה הפלגנו סוף סוף לחיפה. אך גם שם לא הוטב לנו ושוב 'זכינו' למנת יריות, והפעם מהבריטים שגרשו אותנו לקפריסין. לבסוף כשהגעתי לגיל 15 הגענו ארצה, למחנה המעצר בעתלית."

תלאותיהן של האחיות לא נסתיימו. סיפורן מזכיר את נדודי בני ישראל במדבר. מעתלית ליד מרדכי, לגן שמואל, לבית אלפא, למשמר העמק בה שוב ניצלו בנס כשהערבים הפציצו את חדר האוכל. למגידו הגיעו כשהיא הייתה בת 16 וכבר סמכו עליה ונתנו לה לשמור עם רובה.

"לחדרה הגעתי בעקבות קרוב משפחה, ליפא גוז שהיה בעל חנות מכולת. נישאתי לברוך שאף הוא היה ניצול שואה והקימונו משפחה בחדרה."

רחל עבדה במשרד הפנים כמזכירת קצין המחוז. היא התאלמנה לפני 34 שנים ומאז חיה בגפה. יש לה שתי בנות, השופטת פנינה ארגמן הגרה בזיכרון יעקב ואביבית הגרה בבית חנניה, 3 נכדים ו-3 נינים. אחותה של רחל גרה בדיר מוגן בחולון.

"במשפחתי שוררת אחווה. בחגים כולנו יחד. בשבתות אני נמצאת לסירוגין אצל בנותי. כל יום שני בשבוע משתתפת בפעילות קפה אירופה בבית צבי ולומדת במכללה בהסתדרות. יש לי מטפלת במשרה חלקית ולמזלי הטוב עם כל הטוב שנפל בחלקי אני סובלת כמעט מידי לילה מסיוטים ומחלומות על העבר ובעיקר על יריות וצעקות. עם זאת אני נהנית מהקשר ההדוק עם משפחתי, מקריאת עיתונים וספרים, מסריגה ומצפייה בטלוויזיה."

רחל פליגלמן מקרינה אור ממש כמילות שירו של יחיאל מוהר: 'רחל רחל אורן יהל...' ואנו מאחלים לה בריאות ואריכות ימים בקרב משפחתה האוהבת.

רחל פליגלמן ניצולת שואה בת 87, חיה בגפה בבית מאורגן להפליא ברחוב ארלזורוב, בדרך המובילה למשק הפועלות ההיסטורי. לקראת יום הזיכרון הבינלאומי לשואה שצוין ב-27 בינואר, ביקרנו אותה כדי לשמוע את סיפורה. היא קיבלה אותנו בסבר פנים יפות וסיפרה לנו בבהירות ובצלילות מופתית את שעברה עם אחותה.

יום הזיכרון הבינלאומי לשואה נקבע על ידי האו"ם ב-27 בינואר, משום שביום זה שוחרר מחנה ההשמדה אושוויץ בידי הצבא האדום. יום זה היווה למדינות אחדות, בהן גרמניה ובריטניה, כיום הזיכרון לשואה עוד קודם להחלטת האו"ם. לראשונה צוין רשמית כיום זיכרון בשנת 2006 וההחלטה שהתקבלה באו"ם פה אחד, מציינת את רצח היהודים ומיעוטים נוספים בידי הנאצים.

רחל נוברת בעברה. מתארת את מסכת התלאות הקשה שחוותה במלחמת העולם השנייה, את חלקן היא זוכרת בפרטי פרטים. כנגד כל הסיכויים שרדו היא ואחותה את המסע הנורא: "נולדתי בעיירה רפולופקה במערב אוקראינה בשנת 1931. זיכרונותי ממאורעות השואה נשמרים אצלי היטב גם הודות לתכנית 'זיכרון בסלון' בו אני משתתפת מידי שנה. המפגשים הללו עם מבוגרים ובני נוער תורמים למשתתפים ידע והבנה בכל הקשור לשואה, אך גם לי אישית. בסוף כל מפגש אני זוכה לחיבוקים ונשיקות מהנוכחים.

הכול החל כשהייתי בת 12 ואחותי בת 10, היחידות ממשפחת גורביץ ששרדו את השואה. במשך שנתיים נדדנו בחוסר כל, יחפות ולבושות קרעים. סבלנו מרעב ומצמא. פעמים מספר זכינו לניסים כאשר ירו לכיוון שלנו אך החטיאו. ניסינו להיעזר בתושבי הכפרים בהם עברנו, אבל הגויים פחדו לעזור ליהודים שמא ייתפסו ויהרגו אותם. בשלב מסוים, אינני זוכרת מתי בדיוק, לקחו אותנו פרטיזנים תחת חסותם ואז הוטב לנו מעט, אם כי גם בהמשך עברנו תלאות כחצייה מסוכנת של ביצות. שוב ושוב ניצלנו מיריות שכוונו אלינו.

כששבנו לעיירת הולדתנו מצאנו קרוב משפחה שלקח אותנו תחת חסותו. נוכחנו שהגויים הרסו את בתי היהודים בחפשמם כסף וזהב. הבניין היחידי שנותר היה טחנת קמח שהייתה שייכת להורי. הגרוע מכל, הוברר לנו שהורינו ושתי אחיותינו נספו."

המרכז הרפואי "הלל יפה" - ראיון עם מנהלו ד"ר דודקביץ

מאת: חוה גדיש יפה וינקר

"חשוב לי שיגיעו אלינו כי זאת ברירת בחירה ולא ברירת מחדל".

זה חלומו של ד"ר מיקי דודקביץ, שהגיע לבית החולים כסגנו של ד"ר אורן, מנהלו הקודם של בית החולים ושימש בתפקיד חמש שנים. נתמנה למנהל בית החולים בשנת 2016. ד"ר דודקביץ נשוי ואב לשניים הוא תושב תל-אביב. מומחה בכירורגיה של אף אוזן גרון, ניתוחי ראש וצוואר. במהלך שירותו הצבאי ביצע מספר תפקידים ביניהם נטל חלק במערך הפינוי בהיטס של חיל האוויר ובענף הטראומה של חיל הרפואה, העוסק בטיפול והצלת חיים.

למה "הלל יפה"?

"הגעתי ל"הלל יפה" מתוך תחושה שזה בית חולים שיש לו פוטנציאל. הוא ממוקם באזור בו האוכלוסייה גדלה מאוד ובית החולים צריך לתת שירותים בהלימה לאזור הגדל. פעם הוא נחשב כבית חולים פריפריאלי היום הוא הופך יותר ויותר למרכזי. יש בו שירותים כמעט בכל תחום הנדרש ברפואה ואף יש תחומים בהם הוא עולה על בתי חולים במרכז הארץ.

את בית החולים שלנו ניתן לחלק בגדול לארבעה אגפים: אגף נשים ויולדות ונציין במיוחד את היחידה לפריות, אגף פנימי, אגף כירורגי ואגף ילדים ופגים.

בית החולים ערוך ומוכן גם לאירועי טרור וגם אירועים שבשגרה, כמו תאונות דרכים.

בית החולים הולך ומתרחב ונוספו בו לא מעט מבנים חדשים, הצוותים גדלו אך הקשרים בין העובדים לבין עצמם ובין המטופלים נשמר. אין הבחנה בין אוכלוסיות המטופלים מה שחשוב זה הקדימות הרפואית וכמובן איכות השירות שצמוד לזה.

יש בבית החולים פרויקטים רבים ומגוונים ביניהם הפרויקט "יחידת סגולה" שמטרתו לידע את החולים, בעיקר את בני הגיל השלישי על זכויותיהם.

האם באים סטזרים לכאן, האם יש לכם מתמחים?

"יש סטזרים לתחומים שונים, רבים נשארים גם להמשך ולהתמחות ולא מעטים נשארים כרופאים מן המניין. אנחנו קולטים רופאים בכירים שמגיעים אלינו מבתי חולים אחרים בארץ, כמו באונקולוגיה אורתופדית או בתחום רפואת העיניים, בהתמחות בטיפול ברשתית העין. קלטנו רופאה שהיא בעלת שם ארצי ואף עולמי בתחום."

אילו שינויים אתה רואה כבר בבית החולים?

"אני חושב שהשינויים אותם אני כבר רואה הם כמו: רופאים מתמחים, סטזרים שרוצים לעבוד וללמוד אצלנו. אנחנו עוקבים כל הזמן מה ואיך רואים אותנו בקהילה, ובראש וראשונה איכות הרפואה. במדדי האיכות שנעשו על ידי ארגון איכות אמריקאי קיבלנו ציונים מאוד גבוהים.

אין מקום שאינו עובר שינוי. בשנת 2019 יפתח מרכז רווחה שייתן שירות למטופלים ולמשפחותיהם.

אני רואה את בית החולים נותן שירות לכול האוכלוסייה בכול התחומים. בזמנות ונגישות מרביים, במקצועיות, ביחס אישי כשהמטופל במרכז. אני מאמין שאנחנו בכיוון הנכון."

תנו פוש לעמותת "פוש" לקידום ילדינו ונכדינו מאת: ימימה לוי

חדרה היא עיר המצטיינת ברביעי עמותות התנדבות. אבל מכיוון שיש בה הרבה נזקקים, ישנה דרישה למתנדבים הרבה יותר מן ההיצע. אחת מעמותות ההתנדבות היא "פוש", אירגון התנדבותי ללא מטרת רווח. כדי לשמוע על עמותה זו, ראינתי את ציפי דגן, רכזת העמותה בחדרה מ-2008. "פוש" היא עמותה רשומה אשר הוקמה בשנת 2002 על ידי עו"ד אודליה שפיטלני. ציפי מספרת שאודליה, שהיתה יועצת משפטית במשך 15 שנים בבי"ח "תל השומר", התפטרה מתפקידה והקימה את העמותה. היא בת להורים ניצולי שואה, גדלה בפרדס כץ, הכירה את מצוקת המקום והקימה את העמותה, מתוך אמונה שניתן לצמצם פערים בחינוך באמצעות קידום תלמידים מרקע כלכלי חברתי מוחלש. העזרה ניתנת חנם לתלמידים שאין ביכולת הוריהם לשכור מורים פרטיים. אודליה מאמינה שלכל ילד מגיעה הזדמנות להצליח בלימודים ויש לתת לו את ה"פוש" (hsup) שהוא זקוק כדי למצות את הפוטנציאל האישי שלו. היא מכהנת כיושבת ראש העמותה בהתנדבות - קיבלה פרס מגן בשם העמותה משר הרווחה ב-2008 ושנה לאחר מכן פרס "אות המתנדב", מידי הנשיא פרס. העמותה זכתה גם להימנון שחיברה תלמה אליגון רוז: "שרים בגבעה".

המטה הראשי ממוקם ביישוב סביון שמנדב את המשרדים ורוב חברי ההנהלה הם מתושביו. כיום יש כ-1800 מתנדבים ב-45 יישובים ברחבי הארץ. הם מסייעים לכ-4,000 תלמידים. המתנדבים אינם חייבים להיות מורים או אנשי חינוך. חשובה בעיקר הגישה לילדים. מכיוון שטווח הגילאים של התלמידים הוא מא' - י"ב, כמעט כל אחד יכול לתרום לאיזו שכבת גיל שהוא יכול ומעוניין. ההתנדבות מתבצעת אך ורק רק במסגרות חינוכיות, לא בבתי פרטיים. בבתי ספר, במועדונים, במרכזי פעילות כמו מתנ"סים, שם פועלים סטודנטים מקבלי מלגות הנדרשים לתת מספר שעות בשנה. המדיניות של העמותה היא שלא לגייס הורים להתנדבות בבתי ספר של ילדיהם. בחדרה אין מספיק מתנדבים ובתי הספר זקוקים למתנדבים נוספים. אין לעמותה תקציב לפירסום, וציפי מקווה, שבעזרת כתבה זו יגיעו עוד אנשים שהחינוך יקר להם. למעוניינים להתנדב אנא פנו לציפי דגן 052-5017588, tzipush36@gmail.com

הצלילים המופלאים של "קולות הל"ב"

מאת: נגה ניב

החבורות האורחות בלטו כל אחת בייחודן. המנצח אבי פיינטוך וחבורת גל רון משדה ורבורג היפנטו את הקהל בשיר "החליל" שביצעה סולנית מדהימה בליווי החבורה באקפלה מרגשת. גם השיר "השדה" של דוד זהבי סחף את הקהל החדרת.

חבורת הזמר הייצוגית של חדרה קולות הל"ב הרימה שוב את המסך במסורת שנתית של אירוח חבורות זמר שנערך באשכול פייס. המארחים קצרו מחמאות חמות על אירגון הערב החל מהכיבוד שהצטיין באיכותו, קישוט הבמה והסדר המופתי.

חיפה תרמה לערב חבורה של מוחות מהטכניון ביניהם לא מעט פרופסורים ומדענים שהוכיחו שבין הנוסחאות המסובכות יש מקום גם לצלילי הזמר הישראלי, וכל זאת בהנחה מתובלת בהומור של המנצח רונן בר לידר.

קולות הל"ב ששמה הולך לפנייה מוזמנת השנה לכנסים רבים בארץ וכן תורמת לקהילה בעיר באירועי תרבות. כפי שנאמר בשירה של נעמי שמר ור' נחמן מברסלב:

"כמה יפה, כמה יפה ונאה כששומעים השירה שלהם... ומשירת העשבים נעשה ניגון של הלב."

החבורה הלהיבה את הקהל בתכניתה המגוונת שהצטיינה בעיבודיו המיוחדים של המנצח צבי שרף. המשוררת רחל שפירא ציינה באחת מהרצאותיה כי הצלחתו של שיר נשענת לפחות ב-50% על העיבוד. ואכן חבורת הזמר מתמודדת בעבודה קשה עם עיבודיו המיוחדים של צבי שרף. לעיבוד יוצא דופן זכה שירו של אריק איינשטיין "אהבה ממבט ראשון" שהושמע בהשמעת בכורה וכבש את הקהל.

שבר בצוואר הירך בגיל השלישי – רביעי

מאת: רחל ילין

שברים במפרק הירך נפוצים בקרב קשישים. למעשה, מתוך כל 10 מקרי שברים בירך, 9 מתרחשים בקרב אנשים מעל גיל 60. מצבים אלו מוכפלים עם כל עלייה של 5 שנים בגיל לאחר גיל 50.

הקושי בראייה, ובאיזון הגוף גורמים לנפילות, גם היחלשות העצמות, בה לוקים חלק מהקשישים הינה סיבה לנפילות בגיל זה. מחלת האוסטיאופורוזיס גורמת להיחלשות העצמות, מה שהופך אותן לרגישות יותר לשברים באוכלוסיית הקשישים, שברים במפרק הירך עשויים להתרחש אפילו במהלך פעילות פשוטה של נשיאת משקל. נשים מאבדות מצפיפות העצם במהירות רבה יותר מגברים. לאחר תחילת גיל המעבר - זאת לרגל הירידה ברמת האסטרוגן. תזונה והרגלי אכילה בילדות, מגברים אף הם את הסיכון לשברים במפרק הירך בגיל המבוגר. עישון ושתיית אלכוהול, וכן תרופות פסיכיאטריות מהוות אף הן סיכון לנפילות בקרב אוכלוסיית הקשישים.

בבית פנימה- חשוב להקפיד שלא להיתקל בשטיחים, חוטי חשמל, מעקה רעוע, או תאורה בלתי מספקת, כל אלה עלולים להוות מכשול ולגרום למעידות – נפילות. מחלות כמו שיגרון (ריומיטיזם), פרקינסון, טרשת נפוצה, או שהייה ממושכת במיטה גם הם גורמים מסייעים למעידות ולהיווצרות שבר במפרק הירך. חשוב לתת את הטיפול עם האבחון כי צוואר הירך נמצא מתחת לפרק הירך וסוג זה של שבר עלול לעצור את זרימת הדם לחלק השבור של העצם. טיפול פיזיותרפי עשוי להביא להחלמה ולתפקוד מלא בהמשך.

העמותה למען הקשיש חדרה

המחלקה לאזרחים וותיקים

הטלוויזיה הקהילתית של חדרה

אנו משדרים בערוץ הקהילתי 98 ב"הוט" ו"ס"י

ימי שלישי בשעה 14:30 ימי רביעי 19:30 ימי חמישי בשעה 18:30

להלן כתבות מגזין חודש פברואר 2019

1. לאן נעלם האננס- עדי שיטה, שלמה בובה, דוד עמיאל, אפרים פרנק
2. אקו פארק- צביקה פיינרמן
3. יש לה מיתרים...שרה עפגין - נוגה ניב
4. איש רב פעלים...בני ניב - אפרים פרנק, צביקה ליפשיץ, ראובן פליישר, רונית סגל אקוניס

העמותה למען הקשיש בחדרה

מטיילת בהנאה עם

רון גל

אנחנו כבר נמצא את הדרך

*8820

רח' המסגר 22 אזה"ת, חדרה

טל: 04-6341827

הפלא של אנה - אמה דונהי

(מאנגלית – נעה בן פורת)

איך יתכן שאדם יצום מרצונו ארבעה חודשים? לא נשמע כדבר הזה מעולם. הגוף האנושי פשוט יקרוס. זה מה שלא קרה לילדה בת אחת עשרה באירלנד. התקופה – ימי מלכותה של המלכה ויקטוריה, אירלנד הקתולית שרויה בבורות ותושביה אדוקים מאוד בדתם. המחלה שתקפה את שדות תפוחי האדמה הפילה רבבות ורבים אחרים

היגרו, רובם לארצות הברית. האנשים עניים מרודים אך דבקים בקנאות בדת, עד כדי כך שהילדה נחשבת לפלא ואולי, אחרי מותה תוכרז כקדושה מעונה על ידי הכנסייה.

אחות רחמניה, חניכה ישירה של פלורנס נייטינג'ל – המוזכרת בסיפור כדמות מופת לאחיות נאורות, מגיעה מאנגליה לביתה של הילדה כדי לפקח מקרוב על הנס המתפתח. עליה לשהות לצידה של הילדה במשך שבועיים כשהיא חולקת את המשימה עם אחות-נזירה. שתי האחיות נשכרות לצורך זה בידי וועדה מפקחת.

האחות האנגליה, ליב שמה, מפקפקת מלכתחילה בצום המוחלט, חייב להיות איזה גורם שמאפשר לילדה לאכול בסתר. בחיפוש מדוקדק וקפדני לא נמצאת כל הוכחה לאכילה כזאת.

הימים חולפים, הילדה, אנה שמה, יפה, חכמה ומקסימה מתדרדרת גופנית, התאורים לא קלים, ליב מתקשרת אל הילדה וכאן נכנסת דמות נוספת, עיתונאי אירי צעיר שנשלח לסקר את תעלומת הצום. עד כאן. יותר אי אפשר לספר. הספר קריא, חלק מהתאורים אולי לא ינעמו לקורא רגיש. הסוף – מפתיע.

חידוין - חידות הגיון

מאת שירה מוראל

1. נקבל כוח באופן ישיר מהמשקה הזה (3 + 4 אותיות)
2. תופעת הגבר המתנשא שעוד פעם החליט עם המטבע (8 אותיות)
3. יחס הפוך לליכלוך (3 אותיות)
4. חילופי אש משני הכיוונים (3 אותיות)

מאיר רפפורט

שנים רבות שלטו בחדרה ה"תושבים" ו"האיכרים" כאשר הפועלים היו במיעוט ותקופה ארוכה – קרוב לחמישים שנה – אף לא הייתה להם זכות הצבעה! זאת בגלל תקנון דרקוני ברוח התקופה ההיא.

לקראת מחצית המאה הקודמת השתנתה המציאות, חדרה התאימה עצמה לתקנונים דמוקרטיים יותר, מעמד הפועלים התרחב עם גידולה של המושבה ולקראת כינונה כעיר בישראל נבחרו הפועלים להנהיג את חדרה.

השלישייה שהובילה את הפועלים בחדרה כללה את **דוד ברמן** שאף כיהן כראש העיר הראשון, את **יצחק וידרקר** שכהן כראש העיר השני ואת **מאיר רפפורט** שכהן כמזכיר מועצת הפועלים ויו"ר ההסתדרות הכללית באותם ימים.

על שני הראשונים כבר פורסמו כתבות בעיתוננו ועתה הגיע תורו של מאיר רפפורט. מאיר נולד בפולניה בשנת 1908. אביו היה סוחר ועסקן ציבורי ואימו ממשפחת רבנים יוצאי רוסיה. לאחר שסיים את בית הספר התיכון בעיר פינסק עבד בבנק בעיר הולדתו וכיהן כיו"ר התאחדות הציונים הסוציאליסטים והיה המועמד שלה לקונגרס הציוני שהתקיים בציריך בשנת 1929 בהיותו בן 21 בלבד.

עד עלייתו ארצה שימש כמורשה מטעם הקרנות הלאומיות והיה פעיל בכל הנושאים הציבוריים בקהילה היהודית בעירו. בשנת 1933 נשא לאישה את גניה ובאותה שנה עלו לארץ והשתקעו בחדרה.

לאורך כל שנות שבתו בחדרה פעל בעסקנות ציבורית. בשנת 1953 התמנה לכהן כממלא מקומו של דוד ברמן כראש העיר חדרה ושימש בתפקיד זה לשביעות רצון כל הסיעות של העירייה.

בשנת 1955 נבחר כמזכיר מועצת פועלי חדרה ויו"ר ההסתדרות הכללית וכן כחבר מועצת העיר. לכל אורך דרכו הציבורית ליוו אותו בנאמנות רבה בני ביתו, אשתו גניה וילדיה אמנון ותמר. הוא הלך לעולמו בשנת 1970 ונקבר בבית העלמין הישן של חדרה.

סיפורה של שכונה - כפר ברנדיס

מאת: יצחק (צ'קלה) גולדפינגר

כפר ברנדיס נמצא בדרומה של חדרה ונקרא על שמו של לואיס ברנדיס שהיה שופט עליון בארה"ב ועסקן ציוני נלהב. הוא ייסד את "החברה הכלכלית לארץ ישראל" במטרה לישב בארץ יהודים צעירים מחוסרי עבודה. נציג החברה בחדרה היה צבי בוטקובסקי ממיסדי המקום.

בשנת 1927 נרכש המקום והחלה בנייתם של 40 בתים המיועדים לקליטת משפחות, כאשר כל מבנה הוקם על שטח מיועד של שניים וחצי דונם. לכל משפחה יועד משק עזר שכלל פרה ולול עם 20 עופות. בשטח שנותר גידלו עצי פרי וגינת ירק. במאורעות 1929 אולצו המשפחות לעזוב את המקום ולעבור למרכז חדרה, בעוד הגברים נשארו לשמור על הרכוש עם רובה צייד אחד ומספר כידונים, עד יעבור זעם.

במאורעות 1936-1939 נגדעו בחלקם הפרדסים הצעירים שנטעו על ידי מתיישבי השכונה, אך כל זאת לא הרתיע את תושבי הכפר מלחזור ולטעת מחדש פרדסים מניבי פרי וגני ירק שהוסיפו לכלכלת הבית.

כפר ברנדיס היה בראשיתו רשות מוניציפאלית עצמאית עם באר מים בלעדית שסיפקה את צרכי הכפר אבל בתעסוקה, בחינוך ובתרבות היה הכפר חלק בלתי נפרד מחדרה. בשנת 1948 עם קום המדינה הצטרף כפר ברנדיס לאזור השיפוט של חדרה רבתי.

הרחובות הראשיים של כפר ברנדיס הם רחוב האתרונג, רחוב ההדר ורחוב ברנדיס, כאשר הרחוב התוחם את הכפר

תשבץ פברואר 2019

מאת: זהבה עמל

9			8	7	6		5	4	3	2		1
	14				13				12		11	10
		19			18				17		16	15
			24			23	22			21		20
				27				26	25			
	32	31			30					29	28	
				34								33
					36							35
41				40		39				38		37
	46				45		44				43	42
		51		50	49			48				47
	56		55		54				53			52

מאוזן:
 2. אחת ל-4 שנים יש שנה כזאת (3, 6) 10. מההורים
 12. עומד בראש ממלכה 13. חומד, חושק 14. רסיסי
 לילה 15. אגרטל 17. סיעה, חבורה 18. גיל בת
 המצווה 19. משב אוויר 20. מדליקים אותם בחנוכה
 22. בזר 24. אלו, האלה 25. עיר במרכז (ר"ת)
 27. קרס 28. פירוש, הסבר, העתקה 30. חניך, לומד
 33. בחורים, נערים 34. אפשרות, מסוגלות 35. אשדות
 36. מצננת 38. התקיים 40. מול 42. ילד 44. נתן תרומה
 46. גבוה 47. צעק כאריה 48. אות אנגלית 49. מטבע
 יפני 51. גולגולת 52. כבהם 53. נפל, נתקל 54. כלי קצירה
 56. האות השישית 57. ספר בתנ"ך המיוחס לשלמה
 המלך (3, 6)

מאונר:
 1. מרחץ אדים 3. ישן 4. נווד, עובר אורח 5. כלי כתישה
 6. מנוסה, בקי 7. דלת בערבית 8. גדול בתורה 9. רדיו
 11. שוק 14. בד מלמלה 16. מילת קריאה 19. רחמנא
 ליצלן (ר"ת) 21. תימרונים, אימונים 23. אות הניצחון
 24. צועד, פוסע (3, 4) 26. חבק לשיער עשוי קאצוק
 27. מושב האפיפיור 28. ערוגה, מענית 29. מדרגה, סוללה
 31. מהפכן, מתקומם 32. האות הרביעית 37. מתקן
 למדידת הרוח 39. אדון 41. ניבור תנכי 43. נשא דברים
 44. חן חן 45. דליל, דליל, הביטו, הסתכלו 48. חורשה
 גדולה 50. חרש עץ 53. תו מוסיקלי 55. לעצמי

התשובות לחידויון אצ"מ 6 (עם הסברים לאי שהתקפה...):
 1. און-דיין (כח=און, יין=האסקה)
 2. שוביניס
 3. סחי 4. ירי

הצצה להלצה

מאת: יאשיהו וולשטיין

שאלה ללא תשובה
 יוסי חזר מבית הספר ואביו שאל אותו:
 "איך היה היום?"
 יוסי: "המורה היום שאל שאלה שאף אחד בכיתה לא ידע להשיב עליה."
 האבא: "נשמע מעניין, מה היתה השאלה?"
 יוסי: "הוא שאל מי שבר את החלון."

מי ירק ראשון?
 ילד אחד ראה את חברו יורק על ממטרה.
 הוא שאל אותו: "מדוע אתה יורק עליה?"
 ענה החבר: "היא התחילה!"

הימור בבורסה
 אישה אחת שאלה את בעלה חמום המוח:
 "אתה אוהב אותי?" הוא: "כן מאמי."
 היא: "הימרתי בבורסה והפסדתי את הבית, את הרכב
 ואת כל הכסף שלנו, אבל אתה עדיין אוהב אותי, נכון?"
 הוא: "בטח שאני אוהב, אני אפילו אתגעגע..."

הבהוב הווינקר
 נהגת ביקשה מבעלה ה'בלתי מבושל' שייצא שנייה מהרכב
 ויראה אם האיתות עובד.
 הוא יצא, הסתכל ואמר לה: "עובד, לא עובד, עובד, לא
 עובד, עובד, לא עובד."

ניחוש מדויק
 אהבל אחד הציע לחברו האהבל: "אם תנחש כמה שקלים
 יש לי ביד אתן לך את שלושתם."
 נרגש ונלהב ענה השני: "שניים..."

מהמטבח של סבתא

מאת: רות לפידור

פאי לימון

חומרים לבצק – תבנית פאי מס' 26
 245 גרם קמח, 1 ביצה, 50 גרם סוכר, 125 גרם חמאה
למלית:
 150 גרם סוכר, 360 מ"ל מים, 100 גרם קורנפלור
 1/4 כפית מלח, 4 חלמונים, 2 כפות גרידת לימון
 25 גרם חמאה, 60 גרם מיץ לימון
לקצף:
 4 חלבונים, 100 גרם סוכר, 1/4 כפית מלח
ההכנה:
 מעבדים בצק ומשאירים 10 דקות במקרר. מרפדים תבנית
 פאי בבצק ומשאירים שוליים. מחררים את הבצק ואופים
 בחום של 180 מעלות עד להזהבה.
להכנת המלית:
 שמים בסיר את הקורנפלור, סוכר, מים ומלח ומערבבים.
 טורפים במטרפה על האש עד לרתיחה והסמכה של
 הפודינג. בקערה טורפים את החלמונים. מוסיפים אליהם 3
 כפות מהפודינג וממשיכים לטרוף. מעבירים לסיר תוך כדי
 בחישה שלא ייווצרו גושים ומרתיחים שוב כדקה. מורידים
 מהאש, מוסיפים לסיר את גרידת הלימון, מיץ הלימון
 והחמאה. בוחשים היטב.
 שופכים על הבצק האפוי שהתקרר מעט.
 מקציפים חלבונים מלח וסוכר ושופכים על המלית. יוצרים
 גבעות בעזרת כף ואופים בחום של 170 מעלות עד להזהבה
 כ-20 דקות.

קטן עליו מאת: עמליה (מלי) רוטמן

הכול בעבודת יד מדויקת, תוך הקפדה על הפרטים הקטנים ביותר. גם בנו ושתי בנותיו עוסקים באמנות, ובמוזיאון מתקיימות סדנאות למבוגרים ולילדים המלמדות את דרך העבודה.

במוזיאון ניתן לראות מגוון יצירות החל מבית סבתו של משה, המטבח, הכלים, אביזרים המשקפים את החיים בעבר וכיום, אולם קונצרטים, תזמורת, העולם החרדי, בית כנסת, הייד פארק ואפילו בית אבות ועוד ועוד... על אחד המדפים ראינו כסאות, אותם יצר מהוילון הראשון אותו רצו לזרוק בבית, ועליהם כריות רקומות.

מי רקם כל כך קטן על הכריות?
"אני רקמתי".

חברה הזמינה אותי להצטרף לביקור במוזיאון מיוחד. נסענו ליקנעם והגענו לבנין אפור באזור משרדים רגיל. שום סימן למה שמחכה לנו בפנים. נכנסנו... מדפים עמוסים בסדר מופתי, ועליהם עשרות יצירות אמנות מיניאטוריות. את פנינו קיבלה אישה נעימה, ענת, בתו של האמן. על כיסא ישב אדם מבוגר ומאחוריו מטפל זר. האיש נשען על מקלו, הביט בשקט, בעניין ובעיניים מאירות בנכנסים כשחיוך נסוך על שפתיו. ואז הוא קם... מתהלך בין היצירות מסביר ומדבר.. ואנו נשבינו בקסם דיבורו, בצלילות מחשבתו, בבהירות תיאוריו ובחוש ההומור שלו.

נשאבנו לעולם ולתקופות השזורים בהיסטוריה המונצחת דרך סיפורו האישי, ועל הדרך גם קיבלנו שיעור מרגש על התמדה, סבלנות ותשוקה לחיים. זה האמן **משה זמטר**, האיש מאחורי כל היצירות במוזיאון המיניאטורות "**עולם קטן-גדול**", שעוסק במשך עשרות שנים בבניית דגמים זעירים מחומרים טבעיים וממוחזרים, ומוכיח כי הדרך להזדקן יותר לאט היא לנצל את הזמן יותר מהר.

משה נולד בשנת 1923 ברייכנבאך בגרמניה המזרחית, ונמלט עם הוריו מגרמניה הנאצית רגע לפני שגורלם נחרץ. "הייתי הילד היהודי היחיד בביה"ס. אבא עבד בחנות נעליים ורצה לפתוח חנות לנעליים. למזלו לא נתנו לו רישיון כי הוא היה יהודי, והוא תפס בזמן שצריך לעזוב. יום אחד, באוקטובר 1936, חזרתי מביה"ס הביתה. הכל היה ארוז בשביל לנסוע לארץ. הגיע הסרטיפיקט, הצלחנו לברוח בזמן".

הכל היה ארוז בשביל לנסוע לארץ. הגיע הסרטיפיקט, הצלחנו לברוח בזמן". "כבר מילדות אהבתי להתעסק בעבודות יד". אומר משה שהינו אב לבן ושתי בנות. בתו ענת מספרת שהוא בנה בחצר ביתו רכבת ומעלית לבובות וגם הכין את התחפושות לפורים. בארץ שירת משה בצבא הבריטי והשתחרר ב-1946. "אירגנו בעלי מלאכה ללמד את החיילים מקצוע ואני למדתי לכרוך ספרים".

במשך שנים עבד כפקיד בהנהלת חשבונות עד שפרש. אז החליט ליצור את המיניאטורות.

במשך שנים עבד כפקיד בהנהלת חשבונות עד שפרש. אז החליט ליצור את המיניאטורות.

במשך שנים עבד כפקיד בהנהלת חשבונות עד שפרש. אז החליט ליצור את המיניאטורות.

אתה בעצמך?
"נו, מה הבעיה?", הוא משיב בפשטות "אלה רקמות פשוטות". עבודה נוספת "כנסת ישראל" נמצאת ליד עבודה "הקרקס", ומשה אומר בבדיחות הדעת... "לא כוונה יצא שהקרקס והכנסת ניצבים זה ליד זה.. היום - מה שקורה בכנסת זה קרקס".
אדם מופלא.. חוש הומור נפלא וחוויה נהדרת. אסור להחמיץ!!!

כתובת : מוזיאון "עולם קטן-גדול" רחוב הצמיחה 1 יקנעם עילית (היי-טק פארק צפון) טלפון : ענת: 054-4834210

תערוכת "פורטרט בינדורי- חקר ויזואלי של שני דורות ומה שביניהם"

מוצגת בקניון לב חדרה בקומה א' מוזמנים להתבונן ולהתרשם

מציגים: שורדי שואה ממועדון "צילום בגיל" קפה אירופה בחדרה (בשיתוף וליווי מנהלת המחלקה לאזרחים ותיקים באגף הרווחה, רויטל פוקס) ותלמידי כיתה ט' ממגמת תקשורת, חט"ב תיכון חדרה (בליווי רכזת המגמה, טל באור ורויטל מינג'רסקי מנהלת החטיבה).

פיתוח והפקה: סיגל הראל מור, דיוקן.
פיתוח והנחיית חקר ויזואלי: שיבי איסמן, המכון לחקר ויזואלי.

